

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA,
PROMETA I RAZVITKA**

**PROGRAM
PRIPREMNIH AKTIVNOSTI ZA
TURISTIČKU GODINU 2005.**

Zagreb, 28. rujna 2004.

I UVOD

Od 2000. tj. već pet godina uzastopce hrvatski turizam kontinuirano bilježi dinamični rast fizičkog prometa i prihoda, što je pridonijelo njegovom oporavku i boljem pozicioniranju na međunarodnom turističkom tržištu.

	Međunarodni turistički dolasci (broj u mln)					Prihodi od međunarodnog turizma (u mlrd USD)				
	2000.	2001.	2002.	2003.	% promjene 03/00.	2000.	2001.	2002.	2003.	% promjene 03/00.
Svijet	687,3	684,1	702,6	694,0	+1,0	473	460	474	514	+9%
Europa	392,7	390,8	399,8	401,5	+2,2	235	230	241	282	+20%
Hrvatska	5,8	6,5	6,9	7,4	+27,6	2,8	3,3	3,8	6,4	+129%

Izvor: Svjetska turistička organizacija (WTO) i Državni zavod za statistiku

Naprijed navedeni podaci pokazuju da je unatoč nestabilnoj i neizvjesnoj situaciji na međunarodnom turističkom tržištu koja traje od 11. rujna 2001. i koja je uzrokovala ukupnu stagnaciju u svjetskom turizmu, hrvatski turizam postigao natprosječne rezultate koji su ostvareni zahvaljujući:

- potpunoj sigurnosti i miru
- bitnom poboljšanju prometne infrastrukture
- poboljšanju standarda i kvalitete smještajne i dr. ponude
- poboljšanju komunalne infrastrukture i raznovrsnosti ponude na turističkim destinacijama.

II STANJE NA TRŽIŠTU

Prema očekivanjima, 2004. godine nije došlo do bitnih promjena na međunarodnom turističkom tržištu. Suzdržanost potražnje zbog recesije i straha od mogućih terorističkih napada s jedne, te sve veća i kvalitetnija ponuda s druge strane uzrokovali su dalje zaoštavanje konkurentske borbe koja je ponekad bila i na granici neloyalne utakmice, a te tendencije nastaviti će se i 2005. godine. Pored toga u 2005. godini na međunarodnom tržištu i nadalje će biti prisutne i promjene u kretanju ponude i potražnje koju će karakterizirati:

- tendencija prema većem broju putovanja, ali s kraćim trajanjem
- porast broja putovanja unutar regija
- segmentacija potražnje
- porast potražnje za individualnim «paket aranžmanima» prilagođenim posebnim željama gostiju
- tendencija prema «putovanju kao iskustvu»
- tendencija povećanja razine standarda i kvalitete ponude
- sve agresivnije promotivne i dr. tržišne aktivnosti turističkih zemalja/destinacija.

To znači da će veću šansu na tržištu imati one turističke zemlje koje će uz sigurnost, svoju ponudu fleksibilno prilagođavati zahtjevima sve probirljivije potražnje i kretanjima i uvjetima na tržištu.

Polazeći od naprijed navedenog na moguće fizičke i financijske rezultate hrvatskog turizma u 2005. godine presudno će utjecati slijedeće:

PRETPOSTAVKE

- ➔ intenzivne i dobro osmišljene promotivne i dr. tržišne aktivnosti
- ➔ dalje poboljšanje krupne, posebice prometne infrastrukture
- ➔ povećanje kapaciteta hotelske i dalje poboljšanje standarda i kvalitete svih vrsta smještajne ponude
- ➔ promišljena i fleksibilna politika tržišta i cijena polazeći od načela «vrijednost za novac» koje se sve više pretvara u načelo «više vrijednosti za manje novaca»
- ➔ dalje poboljšanje ukupne ponude turističkih destinacija
- ➔ zaštita okoliša, prostora, te ambijentalnih i dr. vrijednosti turističkih mjesta
- ➔ veće uključivanje domaćih poljoprivrednih, industrijskih i dr. proizvoda u turističku ponudu.

OGRANIČENJA

- ➔ nedovoljan kapacitet hotela i dr. kvalitetnih smještajnih objekata iz skupine «hoteli»
- ➔ nedostatna i nedovoljno raznovrsna ukupna ponuda turističkih destinacija, posebice u pred i sezoni
- ➔ nezadovoljavajuća komunalna/lokalna infrastruktura
- ➔ nedovoljno razvijena ponuda selektivnih oblika turizma
- ➔ nezavršen proces privatizacije što usporava obnovu/rekonstrukciju hotela i dr. smještajnih kapaciteta.

III CILJEVI RAZVOJA HRVATSKOG TURIZMA U 2005.

Polazeći od realnog stanja na međunarodnom tržištu, kao i ukupnog stanja naše infrastrukture i turističke ponude ciljevi razvoja hrvatskog turizma u 2005. godini su:

- ➔ pozicioniranje Hrvatske na međunarodnom tržištu kao sigurne, mirne i privlačne turističke zemlje
- ➔ dalji oporavak tradicionalnih i privlačenje novih emitivnih tržišta
- ➔ poticanje razvoja domaćeg turizma
- ➔ rast fizičkog prometa za oko 2% i prihoda od turističkih putovanja oko 5%
- ➔ poticanje obnove/uređenja postojećih i izgradnje novih malih hotela i dr. smještajnih objekata
- ➔ restrukturiranje i privatizacija hotelskih tvrtki u kojima država ima udjel u vlasništvu
- ➔ poticanje razvoja selektivnih oblika turizma, posebice na kontinentalnom području
- ➔ smanjenje sive ekonomije i rada na crno
- ➔ poticanje organiziranog plasmana kapaciteta građana iznajmljivača.

IV MJERE I AKTIVNOSTI ZA OSTVARENJE CILJEVA

Da bi se ostvarili naprijed postavljeni ciljevi u Pripremu turističke 2005. godine moraju se uključiti **svi subjekti koji neposredno ili posredno na svim razinama - od građana do države - sudjeluju u turističkom proizvodu/ponudi.**

1. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI DRŽAVE

Za što kvalitetniju pripremu i uspješno provođenje turističke 2005. godine nadležna ministarstva, druga državna tijela i javna poduzeća trebaju poduzeti slijedeće mjere i aktivnosti:

Infrastruktura i promet

- ➔ završetak izgradnje autoceste Zagreb-Split
- ➔ izgradnja pratećih uslužnih objekata uz autocestu Zagreb-Split
- ➔ priprema i uređenje svih cestovnih prometnica prema Jadranu (redovno i pojačano održavanje, vertikalna i horizontalna signalizacija i dr.)
- ➔ uređenje ugibališta sa sanitarnim sadržajima uz najfrekventnije turističke prometnice
- ➔ uvesti novi sustav naplate cestarine koji će omogućiti bržu protočnost vozila na naplatnim postajama, višu razinu usluge korisniku, te bolju kontrolu rada blagajnika
- ➔ sve radove na autocestama i državnim cestama dovršiti do 01. lipnja, a najkasnije do 30. lipnja 2005.
- ➔ utvrđivanje programa za regulaciju prometa na kritičnim mjestima u glavnoj sezoni (granični prijelazi, ceste, luke i trajektna pristaništa)
- ➔ radno vrijeme zračnih i pomorskih luka prilagoditi intenzitetu i dinamici odvijanja turističkog prometa
- ➔ sukladno mogućnostima intenzivirati trajektnu i brodske veze prema otocima i između otoka, posebice u razdoblju 1. lipnja do 30. rujna
- ➔ osigurati urednu opskrbu električnom energijom za sva turistička područja
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Udruga zračnih luka, zračne luke, Jadrolinija, Hrvatska elektroprivreda

Rok: I i II kvartal 2005.

Promocija i tržišne aktivnosti

- ➔ provođenjem Programa promocije Hrvatske turističke zajednice za 2005. godinu osigurati dalje poboljšanje ugleda i tržišnog položaja hrvatskog turizma na međunarodnom tržištu, kao i dalji oporavak tradicionalnih i osvajanje novih emitivnih tržišta
Nositelj: Hrvatska turistička zajednica
Rok: prema Programu HTZ

➔ subvencioniranje organiziranog stranog i domaćeg turističkog prometa, te povećanja organiziranog plasmana kapaciteta građana iznajmljivača

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i HTZ

Rok: tijekom 2005.

➔ promocija hrvatske kulture, ukupnog hrvatskog gospodarstva i hrvatskih proizvoda kao važnog elementa ponude i identiteta hrvatskog turizma

Nositelj: Ministarstvo kulture, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo europskih integracija, Ministarstvo vanjskih poslova, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora

Rok: kontinuirano

Poboljšanje smještajne ponude i poslovanja hotelskih i dr. tvrtki

➔ izgradnja novih i uređenje postojećih hotela i dr. kapaciteta

- provođenje programa «Poticaj za uspjeh» s ciljem povećanja broja malih hotela i dr. smještajnih objekata s najmanje 3* i zapošljavanja

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Fond za razvoj i zapošljavanje, HBOR

Rok: kontinuirano

- nastaviti s provedbom Programa kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu, koji je namijenjen za ulaganja u izgradnju, dogradnju ili rekonstrukciju turističkih kapaciteta i obavljanje drugih djelatnosti koje su u funkciji turističke ponude, kao i refinanciranje postojećih nepovoljnih kredita korištenih za izgradnju ugostiteljskih objekata za smještaj.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: kontinuirano

➔ privatizacija turističkih tvrtki

- sukladno utvrđenim modelima privatizacije, nastaviti privatizaciju hotelsko-turističkih društava u državnom vlasništvu, pri čemu će se voditi aktivna politika u cilju davanja prioriteta brandovima ili onim vlasnicima koji će tvrtke dati na upravljanje ili vođenje uglednim brandovima

Nositelj: HFP, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: trajno do završetka procesa

- poticati prodaju dijela imovine hotelsko-turističkih društava, koja ne čini jezgru budućeg poslovanja društva (trgovački, ugostiteljski, smještajni i drugi objekti), a sredstva ostvarena prodajom uložiti u razvoj i saniranje gubitaka u cilju stabiliziranja poslovanja i osiguranja povoljnijih uvjeta za prodaju dionica

Nositelj: Uprave i NO društava, HFP

Rok: kontinuirano

- ➔ restrukturiranje hotelskih tvrtki u kojima država ima vlasništvo
- sukladno programima restrukturiranja i planiranja, prodajom dijela imovine jačati financijsku stabilnost poslovanja
Nositelj: Uprave i NO trgovačkih društava, HFP, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Rok: kontinuirano
 - voditi aktivnu politiku reprograma kredita, prije svega onih koji su osigurani državnim jamstvima, s ciljem stabilizacije poslovanja i boljeg servisiranja obveza, te izbjegavanja opterećenja Državnog proračuna
Nositelj: hotelsko-turistička društva, poslovne banke, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo financija
Rok: po zahtjevu trgovačkog društva
 - poduzimati i druge mjere restrukturiranja i financijske konsolidacije hotelsko-turističkih društava (dokapitalizacija, reprogram, otpis i sl.) vezano uz državna potraživanja (selektivno u slučajevima kada se to ocijeni gospodarski opravdanim), a radi pripreme kvalitetne privatizacije
Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo financija, Hrvatski fond za privatizaciju, državni vjerovnici, hotelsko-turistička društva
Rok: kontinuirano do završetka procesa privatizacije

Poboljšanje ukupne turističke ponude

- ➔ nastaviti implementaciju Strategije razvoja kulturnog turizma
- utvrditi kriterije za poticanje razvoja proizvoda kulturnog turizma
 - poticati suradnju kulturnog i turističkog sektora i definiranje ponude kulturnog turizma
- Nositelj:** Ured za kulturni turizam Hrvatske turističke zajednice, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo kulture i Hrvatska turistička zajednica i sustav Turističkih zajednica, kulturne ustanove, HGK, UHPA
- Rok:** kontinuirano
- ➔ nastaviti aktivnosti na poticanju razvoja turističke ponude temeljene na tradicijskoj, kulturnoj, povijesnoj, prirodnoj i dr. baštini
- Nositelj:** Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo kulture,
- Rok:** kontinuirano
- ➔ započeti realizaciju projekta Hrvatske povijesne ceste kao panoramsko-turistički koridori
- Nositelj:** Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
- Rok:** IV kvartal 2004., tijekom 2005.
- ➔ poboljšanje dodatne ponude u funkciji turističke potražnje
- projektom «Hrvatski proizvod za hrvatski turizam» utvrditi mogućnosti plasmana domaćih poljoprivrednih, industrijskih i dr. roba/provoda, te poticajne mjere za njihov veći plasman u turizam

- poticati domaću poljoprivrednu, industrijsku i dr. proizvodnju na veći plasman proizvoda/roba u turističke tvrtke i opskrbu turističkih područja
- povećati broj veletržnica voća i povrća, osnovati veletržnice ribe, te poticati izgradnju hladnjača s ciljem kvalitetnije, kontinuirane i jeftinije opskrbe turističkih područja domaćim proizvodima
- poticati ekološku poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju autohtonih proizvoda
- radno vrijeme svih pratećih uslužnih i drugih djelatnosti prilagoditi potrebama turizma (pošte, banke, trgovine, tržnice i dr.)
- radno vrijeme muzeja, galerija i dr. kulturnih ustanova prilagoditi potrebama turista
- razvijati destinacije kontinentalnog seoskog turizma (poticati razvoj ukupne ponude u seoskom turizmu kao dopunske djelatnosti u poljoprivredi)

Nositelj: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo kulture, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora

Rok: kontinuirano

- izrada Programa poticaja razvoja seoskog turizma

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva, i vodnog gospodarstva

Rok: I kvartal 2005.

- implementacija studije razvoja zimsko-planinskog turizma (utvrditi kriterije i prioritete i dr.)

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Rok: kontinuirano

- izrada Programa potpora za ekološke programe u turizmu

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva, i vodnog gospodarstva

Rok: II kvartal 2005.

Sigurnost turista

- ➔ utvrditi mjere za sprječavanje požara i učinkovitu protupožarnu zaštitu, posebice priobalja i otoka
- ➔ utvrditi program hitne medicinske pomoći na cestama, hitne pomoći morskim prijevozom, te u okviru mogućnosti i zračnim prijevozom
- ➔ osigurati javni mir i red u turističkim mjestima
- ➔ osigurati sigurnost ronilaca i hitnu pomoć u slučaju potrebe
- ➔ utvrditi program spašavanja u slučaju incidenata
- ➔ intenzivirati nadzor Državnog inspektorata, Sanitarne inspekcije i Porezne uprave u smještajnim i ugostiteljskim objektima, trgovinama i dr. objektima u pripremi i tijekom odvijanja turističke sezone

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni inspektorat, Ministarstvo financija, Hrvatska vatrogasna zajednica, Hrvatska gorska služba spašavanja

Rok: kontinuirano

Zaštita prostora i uređenje okoliša

- ➔ pojačati nadzor i provoditi mjere za sprječavanje bespravne i neplanske izgradnje, posebice na pomorskom dobru i užem priobalnom pojasu
- ➔ poticati razvoj dopuštenih turističkih, rekreacijskih i dr. aktivnosti u posebno vrijednim zaštićenim dijelovima prirode i ekološki značajnim područjima
- ➔ određivanje statusa zemljišta i pomorskog dobra koje nije ušlo u pretvorbu, a na korištenju je turističkih tvrtki
- ➔ zbrinjavanje otpada uz sve turističke prometnice i na turističkim područjima, te u zaštićenim područjima (nacionalni parkovi i parkovi prirode)

Nositelj: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo kulture, Hrvatski fond za privatizaciju, Ministarstvo pravosuđa

Rok: kontinuirano

Sprječavanje sive ekonomije

- ➔ utvrditi veće kazne za prekršaje, zaštitne mjere, te pojačati inspekcijski nadzor u provođenju zakona i dr. propisa, a posebice crnog chartera, djelovanja ronilačkih klubova, utaje prometa i poreza, neprijavlivanja gostiju, obavljanja djelatnosti i rada na crno i dr.

Nositelj: Ministarstvo financija, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Državni inspektorat, Ministarstvo pravosuđa

Rok: kontinuirano

- ➔ utvrditi mjere za poticanje organiziranog plasmana soba i apartmana građana iznajmljivača
- ➔ uvesti oporezivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalne boravišne pristojbe za građane iznajmljivače soba, apartmana i kampova

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo financija-Porezna uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Državni inspektorat

Rok: IV kvartal 2004.

Program golfa kao elementa razvojne strategije hrvatskog turizma

- ➔ provesti predložene mjere učinkovitijeg ostvarenja Programa kroz trgovačko društvo «Golf projekt» d.o.o., kao i osnivanjem radne skupine s predstavnicima nadležnih ministarstava, Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog golf saveza i trgovačkog društva «Golf projekt» d.o.o. za sve lokalitete koji su predviđeni odgovarajućim prostornim planovima i kroz studije utjecaja na okoliš i master plan dokazani kao mogući i realni, a prioritetno na lokacijama gdje je zemljište značajno u vlasništvu Republike Hrvatske
- ➔ pristupiti izradi master plana razvitka golfa u Hrvatskoj

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski fond za privatizaciju, Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom

Rok: kontinuirano

Zakonodavna aktivnost

➔ donošenje «paketa» zakona koji reguliraju sustav turističkih zajednica

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: lipanj 2005. godine

➔ upućivanje u proceduru novog

- Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti

- Zakona o turističkoj djelatnosti

Nositelj: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

Rok: I kvartal 2005. godine (Zakon u ugostiteljskoj djelatnosti)

III kvartal 2005. godine (Zakon o turističkoj djelatnosti)

2. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI ŽUPANIJA, LOKALNE SAMOUPRAVE I TURISTIČKIH ZAJEDNICA

PREPORUKE

- ☞ definiranje/profiliranje turističke ponude pojedinih destinacija
- ☞ donošenje prostornih planova kojima će se utvrditi turističke zone kako bi se osigurao dugoročno održivi razvoj, smanjila neplanska izgradnja, te smanjio sukob interesa domaćeg stanovništva i turističkog razvoja
- ☞ poboljšati lokalnu i komunalnu infrastrukturu (županijske i lokalne ceste, javna rasvjeta, vodoopskrba, odvodnjavanje, uklanjanje otpada i dr.)
- ☞ poboljšati lokalni javni prijevoz
- ☞ uskladiti dinamiku izvođenja građevinskih i komunalnih radova u turističkim mjestima vodeći računa o potrebama gostiju na način da svi radovi završe najkasnije do 01. lipnja
- ☞ uskladiti radno vrijeme i osigurati kontinuirano funkcioniranje različitih uslužnih i dr. djelatnosti s potrebama gostiju, posebice u vrijeme državnih i dr. praznika, te trajanja turističke sezone
- ☞ poboljšati preventivnu i protupožarnu zaštitu
- ☞ osigurati komunalni red i mir
- ☞ urediti turistička mjesta i javne sadržaje, te osigurati javne usluge namijenjene turistima (javne plaže, šetnice, parkirališta, hitna medicinska pomoć i dr.)
- ☞ poticati razvoj i unapređenje dodatne ponude i sadržaja namijenjenih turistima (zabavne, kulturne, sportske i dr. manifestacije i sadržaji)
- ☞ dodjelom koncesija i povoljnijih uvjeta poticati razvoj obrta i malog poduzetništva, posebice onog koji se temelji na proizvodnji autohtonih i tradicijskih proizvoda
- ☞ utvrđivanje naknada i doprinosa iz nadležnosti lokalne samouprave u skladu s realnim mogućnostima gospodarstva
- ☞ utvrditi program otvaranja turističkih ambulanti u skladu s turističkim kapacitetima i očekivanim turističkim prometom

- ☞ dodjelu koncesija za plaže uvjetovati standardima za «plavu zastavu» i dr.
- ☞ pojačati suradnju s inspeksijskim službama na suzbijanju sive ekonomije i rada na crno

3. MJERE I AKTIVNOSTI NA RAZINI GOSPODARSKIH SUBJEKATA

PREPORUKE

- ☞ uređenje svih smještajnih objekata i poboljšanje standarda i kvalitete usluživanja
- ☞ promišljena/selektivna politika cijena te njihovo usklađivanje sa stvarnim stanjem kvalitete ponude, realnim tržišnim položajem i kretanjem ponude i potražnje na tržištu, (posebice sezonskim oscilacijama)
- ☞ razvoj dodatne ponude i sadržaja s ciljem produženja sezone (bazeni, sportski i dr. sadržaji)
- ☞ aktivno i kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu, te cjenovno i drugo prilagođavanje s ciljem izbjegavanja negativnih utjecaja sezonskih oscilacija i dr. tržišnih poremećaja
- ☞ racionalizacija internih troškova poslovanja
- ☞ edukacija matičnih i dr. stručnih djelatnika s ciljem podizanja kvalitete usluživanja
- ☞ veće uključivanje u ponudu robe/proizvoda iz domaće proizvodnje (u tekućem poslovanju i kod investicijskih ulaganja)
- ☞ kreiranje posebne ponude/programa namijenjene pojedinim segmentima potrošača.